

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: ФИЛОСОФСКИ

Специалност: *Психология*

Ф	Ф	П	8	1	0	1		
---	---	---	---	---	---	---	--	--

Психология

Магистърска програма *Психология на здравето*

--	--	--	--	--	--	--	--	--

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

3	0	0	7
---	---	---	---

Когнитивна психология

Преподавател: доц. д-р Евдокия Христова - Славчева

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	45
	Семинарни упражнения	0
Обща аудиторна заетост		45
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	
Обща извънаудиторна заетост		135
ОБЩА ЗАЕТОСТ		180
Кредити аудиторна заетост		3
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		6

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Информационно търсене и колективно обсъждане на реферати	20
2.	Изпит	80

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът включва три части:

В първата част се проследява: развитието на идеите за познанието в контекста на различни школи, които изследват менталния опит, когнитивните процеси и конструирането на субективната картина за света.

Втората част от курса обхваща класически и съвременни психологически изследвания върху познавателните процеси: усещания, възприятия и представи; памет; мислене; въображение; и филтърни теории за вниманието.

Третата част въвежда темите за интелигентността, отношението между език и познавателна активност, ученето в контекста на бихейвиористичните, когнитивните и постмодерните теории и когнитивните стилове.

Курсът завършва с писмен тест за компетентност и защита на реферат по тема от програмата на курса в когнитивна сесия.

Предварителни изисквания:

Няма

Очаквани резултати:

Курсът има за цел:

- да запознае студентите с развитието на когнитивната психология и формирането на изследователските парадигми в тази област;
- да представи основните изследователски полета;
- да въведе перспективите на развитие в емпиричните изследвания;
- да развие умения за реферирание на научни текстове и за представянето им в дискуссионен план.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1.	Познанието като предмет на психологията и когнитивната психология като изследователска парадигма. Корените на когнитивната психология. Проблемът за менталните репрезентации и психологичната гледна точка за ума.	4
2.	Основни периоди в развитието на когнитивната психология. Разцвет на ментализма. Проблемът за познанието в периода на бихейвиоризмите. „Прърва когнитивна революция” и новите идеи на „втората когнитивна революция”.	4
3.	Сетивна организация у човека.	2

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

	Усещането като елемент и като единица на съзнанието. Видове усещания. Адаптация, сенсибилизация, синестезия. Възникване и развитие на психофизиката. Основни прагови теории.	
4.	Перцептивна организация у човека. Възприятието като елемент и като единица на съзнанието. Психологически теории за възприятието. Възприемане на пространството, времето и движението. Илюзии – психологически теории за тяхното обяснение.	4
5.	Анализ на паметта в рамките на асоциативната, гещалтистката, информационната и постмодерната психология. Развитие на емпиричните изследвания и моделите на паметта. Три класификационни системи на паметта: сетивна, кратковременна и дълговременна памет; процедурна и декларативна (семантична и епизодична) памет; експлицитна и имплицитна памет. Автобиографичната памет.	4
6.	Паметови процеси и структури. Кодиране и пренос на информацията. Нива на обработка и извличане на съхранената информация. Обяснителни модели на забравянето: интерференция или разпад. Проблемът със свидетелските показания.	2
7.	Представяне и манипулация на знанието в паметта: теории за умствените образи; пропозиционна теория; двукодова теория.	2
8.	Основни характеристики на мисленето като целенасочена символна дейност. Мисленето като процес на решаване на проблем. Преценки и вземане на решения. Дедуктивни и индуктивни разсъждения. Мисленето като процес на формиране на понятия.	4
9.	Видове мислене. Три класификационни системи на видовете мислене: действено, образно, символно; аутистично и реалистично; пралогично и съвременно. Творчество и експертни познания.	3
10.	Анализ на въображението в рамките на: менталистката и постмодерната парадигма. Въображение и действителност. Класификация на въображението и характеристика на отделните видове. Способи за изграждане на фантазните образи.	2
11.	Вниманието като явление на съзнанието и като функция на психичен контрол. Филтърни теории за вниманието. Характеристика на автоматизираните и контролираните процеси. Видове внимание.	2
12.	Моделите на преработка на информация и психометричните изследвания на интелигентност.	4

	Цялостни и множествени модели на интелигентността. Обяснителните възможности на модела на работната памет за изследване на различията между езикова и пристраствена способност.	
13.	Език, реч и познавателна активност. Генетични корени на речта и мисленето и теории за езиковото развитието. Лингвистични универсали. Лингвистична относителност и детерминизъм.	2
14.	Бихейвиористични и когнитивни теории на ученето. Класическо и оперантно обуславяне. Методи на поведенческа промяна. Когнитивни карти и латентно учене. Типове учене при животните и при човека. Постмодерни изследвания на ученето като окултуряване.	2
15.	Когнитивен стил. Модели на когнитивно функциониране: холистичен – аналитичен; вербален – образен; обединен – холистичен/аналитичен; вербален/образен; импулсивен – рефлексивен.	4

Конспект за изпит

№	Въпрос
1.	Познанието като предмет на психологията и когнитивната психология като изследователска парадигма.
2.	Основни периоди в развитието на когнитивната психология.
3.	Сетивна организация у човека.
4.	Перцептивна организация у човека.
5.	Анализ на паметта в рамките на асоциативната, гещалтистката, информационната и постмодерната психология.
6.	Паметови процеси и структури.
7.	Представяне и манипулация на знанието в паметта.
8.	Основни характеристики на мисленето като целенасочена символна дейност.
9.	Видове мислене.
10.	Анализ на въображението в рамките на: менталистката и постмодерната парадигма.
11.	Вниманието като явление на съзнанието и като функция на психичен контрол.
12.	Моделите на преработка на информация и психометричните изследвания на интелигентност.
13.	Език, реч и познавателна активност.
14.	Бихейвиористични и когнитивни теории за ученето.
15.	Когнитивен стил.

Библиография

Основна:

Андреева, Л. (съст.) (1998). *Христоматия по психология на познанието*. София.

Солсо, Р.А. (2002). *Когнитивная психология*. Санкт-Петербург: Питер.

Стърнбърг, Р. (2012). *Когнитивна психология*. V издание. София, Изток – Запад.

Христова – Славчева, Е. (2006). Когнитивен стил и психологичен тип (в съавторство). Годишник на СУ Св. Климент Охридски, ФФ, Книга – Психология, 99,

Христова – Славчева, Е. (2010). За когнитивните революции и когнитивния ренесанс: първа част, Годишник на Софийския университет, Психология, 100, (с. 69 – 97)

http://research.uni-sofia.bg/bitstream/10506/416/1/Psych1013_Hristova-Slavcheva.pdf

Христова – Славчева, Е. (2011). За когнитивните революции и когнитивния ренесанс: втора част, Годишник на Софийския университет, Психология, 101, (с. 5 – 22)

http://research.uni-sofia.bg/bitstream/10506/475/1/1_Hristova-Slavcheva_tom101.pdf

Допълнителна:

Anderson, J.R. (2001). *Cognitive Psychology*. Berlin: Spektrum, Akad. Verl.

Goldstein, E. B. (2008). *Cognitive psychology: Connecting mind, research, and everyday experience*. Belmont, CA: Thomson-Wadsworth.

Honeck, R.P. (ed.) (1998). *Introductory Readings for Cognitive Psychology*. Guilford, CT: Duskin/McGraw-Hill.

Дата: 22.10.2015

Съставил: доц. Евдокия Христова